

ქართულ ენაში გასაუბრების საკითხები დოქტორანტათვის

I. ფონეტიკა

1. საწარმოთქმო დაბრკოლებათა ადგილი
2. დაბრკოლებათა რაგვარობანი
3. სამეტყველო ბგერათა კლასიფიკაცია
4. ქართული ენის ვოკალიზმი
5. ქართული ენის კონსონანტიზმი
6. მარცვალი და მისი აგებულება
7. ბგერათშეერთება
8. მახვილის საკითხი ქართულში
9. ფონეტიკური სისტემა და მისი ისტორიული ცვალებადობა
10. ძირითადი ფონეტიკური მოვლენები

II. მორფოლოგია

11. სიტყვა მორფოლოგიური თვალსაზრისით
12. სიტყვის მორფოლოგიური შედგენილობა
13. აფიქსთა კლასიფიკაცია
14. მეტყველების ნაწილები
15. არსებით სახელთა ბრუნება
16. თანდებულიანი ბრუნვები
17. ზედსართავი სახელი
18. რიცხვითი სახელი
19. . ნაცვალსახელი
20. ზმნის კატეგორიები. პირი, რიცხვი
21. დრო, კილო
22. ზმნისწინი (პრევერბი)
23. ასპექტი
24. სერიები და მწკრივები

25. ჯერობა (გზისობა), აქტი

26. გარდამავლობა

27. ვნებითი გვარი

28. მოქმედებითი გვარი

29. საშუალი გვარი

30. კონვერსია

31. ქცევა, კონტაქტი

32. ზმნის ფუძე და თემა

33. უღვლილება

34. ზმნიზედა

35. . თანდებული

36. კავშირი

37. ნაწილაკი

38. შორისდებული

III. ლექსიკოლოგიის საკითხები

39. სემასიოლოგია

40. სინონიმი, ომონიმი, ანტონიმი, ფრაზეოლოგია, იდიომები

41. წარმოქმნა

42. სახელზმნა

43. თხზვა

IV. სინტაქსი

44. წინადადება როგორც სინტაქსური ერთეული

45. სიტყვათა შეკავშირება. შესიტყვება.

46. წინადადების ტიპები რაგვარობის (მოდალობის) მიხედვით

47. წინადადების ტიპები აგებულების მიხედვით

48. შემასმენელი

49. ქვემდებარე

50. პირმომართი (პირდაპირი, ირიბი) დამატებები
51. უბრალო დამატება
52. განსაზღვრება
53. გარემოებანი
54. მარტივი წინადადების ტიპები
55. შერწყმული წინადადება
56. განკერძოებული სიტყვები და გამოთქმები
57. წინადადებასთან გრამატიკულად დაუკავშირებელი სიტყვები
58. რთული თანწყობილი წინადადება
59. რთული ქვეწყობილი წინადადება
60. დამოკიდებული წინადადების სახეები
61. ქვეწყობის სახეები
- V. დიალექტოლოგია
62. ქართული ენის დიალექტთა კლასიფიკაცია
63. ქართველური ენები თუ ქართველური დიალექტები?
- VI. პალეოგრაფია
64. ქართული დამწერლობის წარმოშობის პრობლემა
65. ქართული დამწერლობის განვითარების საფეხურები

ლიტერატურა

- აკ. დავითიანი, ქართული ენის სინტაქსი. თბ., 1973.
- ლ. კვაჭაძე, თანამედროვე ქართული ენის სინტაქსი. თბ., 1988.
- შანიძე, ქართული ენის გრამატიკა, II, 1948.
- ა. შანიძე, ქართული გრამატიკის საფუძვლები, თბ., 1973; 1980
- ა. კიზირია, შერწყმული წინადადება ქართულში. იკე. IV, 1953.
- კ. დონდუა, დამოკიდებული წინადადების განვითარების ისტორიიდან ძველ ქართულში. რჩეული ნაშრომები, I, 1967.

- გ. როგავა, ჰიპოტაქსის საკითხისათვის ქართულში. ქპი შრომები, VIII, 1948.
- არნ. ჩიქობავა, მარტივი წინადადების პრობლემა ქართულში. შრომები, 1, თბ., 2010.
- ალ. ლლონტი, ატრიბუტივიანი შემასმენელი ქართულში. წიგნში: ფილოლოგის ჩანაწერები, თბ., 1980.
- არნ. ჩიქობავა, ქართული ენის ზოგადი დახასიათება. ქეგლ I, 1951; 2004; 2009.
- ლ. კვაჭაძე, ქართული ენა. თბ., 1981.
- მ. ფაღავა, ნაწილაკი ახალ ქართულში, თბ., 2009.
- ო. გაჩეჩილაძე, შორისდებული ახალ ქართულში, თბ., 1979.
- არ. მარტიროსოვი, თანდებული ქართულში. იკე, 1, 1946.
- შ. ძიძიგური, კავშირები ქართულ ენაში. თბ., 1969.
- გ. გოგოლაშვილი, ქართული ზმნა, თბ., 2010.
- სტატიები კრებულიდან: სახელის ბრუნების ისტორიისათვის ქართველურ ენებში, 1. 1956.
- არნ. ჩიქობავა, მრავლობითის სუფიქსთა გენეზისისათვის ქართულში. კრებული სახელის ბრუნების ისტორიისათვის ქართველურ ენებში, 1. 1956.
- გ. ახვლედიანი, ზოგადი ფონეტიკის საფუძვლები, თბ., 1949; 1995.
- გ. ახვლედიანი, ზოგადი ფონეტიკის შესავალი, თბ., 1956.
- გ. როგავა, მახვილის საკითხისათვის ქართულში. ქესს, III, 1963.
- ქართული ენის მორფოლოგია (დიალექტები), თბ. 2016
- ქართული ენის მორფოლოგია (სალიტერატურო ენა), თბ. 2011
- ბ. ჯორბენაძე, ქართული დიალექტოლოგია, 1, თბ. 1989.
- თ. გამყრელიძე, წერის ანბანური სისტემა და ძველი ქართული დამწერლობა, თბ. 1989.
- კ. დანელია, ზ. სარჯველაძე, ქართული პალეოგრაფია, თბ. 1995.
- ზ. სარჯველაძე, ძველი ქართული ენა, თბ. 1997.
- ა. შანიძე, ძველი ქართული ენის გრამატიკა, თბ. 1976.
- რ. სალინაძე, ძველი ქართული ენა (V-XI საუკუნეები), თბ. 2008.
- ი. იმნაიშვილი, სახელთა ბრუნება და ბრუნვათა ფუნქციები ძველ ქართულში, თბ. 1957.
- ი. იმნაიშვილი, ვ. იმნაიშვილი, ზმნა ძველ ქართულში, I-II, მაინის ფრანკფურტი, 1996.

ლექსიკური სემანტიკა:

1. სემანტიკის საგანი. მნიშვნელობათა ლოგიკური კლასიფიკაცია. კოგნიტური და პრაგმატიკული მნიშვნელობები.
2. მნიშვნელობათა ლინგვისტური ტიპოლოგია. სემა და სემანტემა. ენა და რეალური სამყარო. ლექსემის ცნება. ლექსიკა როგორც სისტემა. სემანტიკური ველები.
3. სახელდება. პოლისემია. ლექსიკური მნიშვნელობის გარდაქმნის ფორმები . ლექსიკური ომონიმია.
4. პარადიგმატული ურთიერთობანი ლექსიკურ ერთეულებს შორის. სინონიმია და ანტონიმია. ჩართვა და მსგავსება. ოპოზიცია და გამონაკლისი. სინონიმური რიგები.
5. ფრაზეოლოგია. იდიომები. ლექსიკის სტილისტური დიფერენცია. ექსპრესული ლექსიკა.
6. აქტიური და პასიური ლექსიკა. ლექსიკის ქრონოლოგიური ფენა. ლექსიკურ ერთეულთა სესხება და კალკირება. ტერმინოლოგია. თარგმანის პრობლემები.

ლიტერატურა

1. თ. გამყრელიძე. შადური. თეორიული ენათმეცნიერების კურსი. თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2003
2. Geoffrey Leech. Semantics. Penguin Books. 2004
3. S. Lobner. Understanding Semantics. Oxford University press. 2002
4. Teun A. Van Dijk. Text and Context. Exploration in the Semantics and Pragmatics of Discourse. Longman. 1989
5. Alan Cruse. Meaning in Language. An introduction in Semantics and Pragmatics. Oxford University Press. 2000

დისკურსის ანალიზი

1. დისკურსის რაობა, სახეები და მათი თავისებურებები

2. ლინგვისტური ფორმები და ენის ფუნქციები
3. სამეტყველო და წერილობითი ენა. დისკურსის რეპრეზენტაცია, ტექსტები, ზეპირი და წერილი მეტყველება.
4. კონტექსტის როლი ინტერპრეტაციაში. პრაგმატიკა და დისკურსი კონტექსტში. რეფერენცია. პრესუპოზიცია. იმპლიკაცია. დასკვნა (ინფერენცია)
5. საკითხი და დისკურსის კონტექსტის რეპრეზენტაცია. დისკურსული მარკერები.
6. პრესუპოზიციური ფონდი

ლიტერატურა

1. Gillian Brown. Georg Yule. Discourse Analysis. Cambridge University Press. 2006
2. Nicola Woods. Describing Discourse. A practical guide to discourse analysis. Hodder Arnolds 2006
3. Barbara Johnstone. Discourse Analyses. Blackwell Publishing. 2008
4. Teun A. Van Dijk. Text and Context. Exploration in the Semantics and Pragmatics of Discourse. Longman. 1989
5. Rafael Salkie. Text and Discourse Analysis. London and New York. 1997
6. Deborah Tannen. Talking Voices. Repetition , dialogue, and imagery in conversational discourse. Cambridge University press. 1989

ენა და კულტურა (ლინგვოკულტუროლოგია)

1. ენა, კულტურა, ადამიანი, ენოსი ახალი ანთროპოცენტრისტული პარადიგმა და ლინგვოკულტუროლოგიის ადგილი მასში. კულტუროლოგიის ამოცანები.
2. ლინგვოკულტუროლოგიის კვლევის მეთოდები. ლინგვოკულტუროლოგიის საგანი.
3. ლინგვოკულტუროლოგიის ბაზისური ცნებები
4. ენა და კულტურა. ენის და კულტურის ურთიერთკავშირი
5. სამყაროს ენობრივი ხატი კულტურათმორის უღტიერთობებში. ენობრივი არსის ლინგვოკულტურული ანალიზი

6. ფრაზეოლოგიზმების ლინგვოკულტურული ასპექტი: მეტაფორა, როგორც კულტურის წარმოდგენის ერთ-ერთი ფორმა. სიმბოლო-კულტურის სტერეოტიპიზაცია. არქეტიპი, სტერეოტიპი-კულტურული სივრცის ფენომენი.
7. ქალი და კაცი საზოგადოებაში, კულტურასა და ენაში
8. ინგლისური საზოგადოების ენობრივ-კულტურული კოდი. კულტურა, ენა და საზოგადოება. ადამიანის სახე მითში, ფოლკლორში, ფრაზეოლოგიზმში.

ლიტერატურა

1. გ. ლებანიძე, სიღრმეთა დიალოგი და "ტრაგიკული ტრიადა". "ენა და კულტურა". თბილისი 2006
2. ს. ოშიაძე. ქართული დისკურსის ლინგვოკულტურული პარადიგმა. არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტი. თბილისი, 2009
3. В. А. Маслова. Лингвокультурология. М. "Академия". 2001
4. Anna Wierzbicka. English meaning and Culture. Oxford university press. 2006

ტექსტის ლინგვისტიკა

1. ტექსტის ლინგვისტიკა ენათმეცნიერების ერთ-ერთი უახლესი დარგი. მისი ჩამოყალიბების განმსაზღვრელი ფაქტორები. ტექსტის ლინგვისტიკის საგანი და მისი ევოლუცია.
2. მხატვრული ტექსტის პროცესუალურ-დინამიკური ასპექტი. ტექსტის დინამიკა და ტექსტის პროცესუალობა, რეპრეზენტული და ასოციაციური პროცესუალობა. მხატვრული ხატის პროცესუალური ხასიათი.
3. ტექსტის უზოგადესი კატეგორიების (კოჰეზია, კონტინუუმი, რეტროსპექცია პროსპექცია. დროულ-სივრცობრივი მიმართულებები) მიმართება პროცესუალობასთან. მხატვრული ტექსტის კატეგორიების დადგენის სირთულე.
4. დროულ სივრცობრივ მიმართებათა (ქრონოტოპიის) ანალიზი ხელოვნებასა და ლიტერატურაში. ლიტერატურულ ჟანრთა დახასიათება დროული კორდინატების მიხედვით. მხატვრული ქრონოტიპი-მხატვრულ ტექსტში ტრანსპონირებული ლოკაცია.

5. მხატვრული ქრონოტიპის კონტინუალური სტრუქტურა. მხატვრული დრო. მისი მეტრიკული და ტოპოლოგიური თავისებურებანი, მხატვრული სუბიექტი. მისი ტოპოლოგიური თავისებურებანი.
6. თხრობითი დინამიკა. პროცირებული "ლინგვისტურ აბსტრაქციათა სისტემაში თხრობითი (რეპრეზენტული) კონტინუუმის დისკრეტული ელემენტები (ეპიზოდი, კადრი, კადრის დეტალი).

ლიტერატურა.

1. რ. ენუქიძე "ლინგვისტური პრაგმატიკა და მხატვრული ტექსტის პროცესუალობა" თბილისი, თსუ, 1995
2. Nino Kirvalidze. A University Course in Text linguistics. Tbilisi 2008'
3. რ. ენუქიძე. სალექციო კურსი. თბილისი. 2000
4. ნინო დცალიძე "ტექსტის ლინგვისტიკასთან დაკავშირებული პრობლემატიკა". 2009

პრაგმალინგვისტიკა

1. Definitions and Background-პრაგმატიკის განსაზღვრა და მისი წინაპირობები
2. Deixis and distance-ადგილის დროის დეიქსისი და მანძილი
3. Reference and inference-რეფერენცია და ინფერენცია
4. Speech acts and events-სამეტყველო აქტები და მოვლენები
5. Presupposition and entailment-პრესუპოზიცია და მისი სახეები
6. Cooperation and Implication-კოოპერაცია და იმპლიკაციის ტიპები
7. Politeness and interaction-ზრდილობიანობა და ინტერაქცია
8. Conversation and preference structure-კონვერსაცია და პრეფერენსული სტრუქტურა

ლიტერატურა

1. G. Yule-Pragmatics. 2000
2. St. levinson-Pragmatics. 1995
3. Lyons-Linguistic pragmatics 2002